

STATISTIKENS FRAMTAGNING

Arbetsmiljöundersökningen (AMU)

2015

AM0501

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	3
0.1	Ämnesområde	3
0.2	Statistikområde	3
0.3	SOS-klassificering	3
0.4	Statistikansvarig	3
0.5	Statistikproducent	3
0.6	Uppgiftsskyldighet	3
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter	4
0.9	EU-reglering	4
0.10	Syfte och historik	4
0.11	Statistikanvändning	4
0.12	Upplägg och genomförande	4
0.13	Internationell rapportering	5
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
1	Innehållsöversikt	5
1.1	Undersökta populationer och variabler	6
1.2	Redovisade populationer och storheter	6
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	7
1.4	Dokumentation och metadata	7
2	Uppgiftsinsamling	7
2.1	Ram	7
2.2	Urval	8
2.3	Mätinstrument	8
2.4	Insamling	9
2.5	Databeredning	9
3	Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler	9
4	Slutliga observationsregister	10
4.1	Produktionsversioner	10
4.2	Arkiveringsversioner	10
4.3	Erfarenheter från denna undersökningsomgång	10
Bilagor		11
Bilaga 1:	Variabellista	11
Bilaga 2:	Frågeformulär - telefon	17
Bilaga 3:	Intervjuarinstruktion	26
Bilaga 4:	Missiv och frågeformulär (webb- pappersenkät)	36
Bilaga 5:	Tack- och påminnelsebrev (ToP)	52
Bilaga 6:	Påminnelse 1	53
Bilaga 7:	Påminnelse 2	54

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

Arbetsmiljö

0.3 SOS-klassificering

Statistiken ingår både i Sveriges officiella statistik (SOS) och i systemet för Sveriges officiella statistik (SOS-systemet).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se [Förordning \(2001:100\) om den officiella statistiken](#).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation	Arbetsmiljöverket
Postadress	112 79 Stockholm
Kontaktperson	Ann Ponton Klevestedt
Telefon	010 - 7309183
E-post	Ann.Ponton.Klevestedt@av.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation	Statistiska centralbyrån
Postadress	Box 24 300, 104 51 Stockholm
Kontaktperson	Anna Malmberg
Telefon	010 - 479 49 41
E-post	Anna.malmberg@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt [Lag \(2001: 99\) om den officiella statistiken](#).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § [Offentlighets- och sekretesslag \(2009:400\)](#).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessbelagda uppgifter i den offentliggjorda statistiken, säkerställs att de inte kan röjas varken direkt eller indirekt.

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i [Personuppgiftslag \(1998:204\)](#). För statistik finns också särskilda regler

för personuppgiftsbehandling i [Lag \(2001:99\) om den officiella statistiken](#) och [Förordning \(2001:100\)](#).

Statistikens uppgifter skyddas av sekretess.

0.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehov är under utredning

Ett exemplar av samtliga trycksaker och elektroniska publikationer levereras till Kungliga biblioteket i form av pliktexemplar. De arkiveras även i enlighet med [Arkivlag \(1990:782\)](#).

0.9 EU-reglering

Statistiken är inte EU-reglerad.

0.10 Syfte och historik

Arbetsmiljöverket har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att arbetsmiljön uppfyller de krav som finns i arbetsmiljölagen om att alla ska ha en bra och utvecklande arbetsmiljö. Arbetsmiljöverket har sedan den 1 juli 1994 ansvaret för den officiella statistiken om arbetsskador och arbetsmiljö.

SCB genomför sedan 1989 Arbetsmiljöundersökningar vartannat år. Liksom tidigare har 2015 års undersökning genomförts på uppdrag av Arbetsmiljöverket. Det som statistiken skall belysa är fysiska och psykosociala arbetsmiljöförhållanden och dess förändringar över tid. Undersökningen har genomförts med liknande metodik sedan starten 1989 men urvalsstorlekarna har varierat något. Vissa av frågorna ställdes även vid en undersökning som genomfördes 1984. Från 2011 års undersökning används ett förändrat skattningsförfarande som möjliggör beräkningar av korrekta osäkerhetstal.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken skall ge underlag för att besvara olika frågeställningar inom arbetsmiljöområdet och ge underlag för prioriteringar av olika arbetsmiljöinsatser. Den skall även ge tillgång till referensdata som kan användas vid lokala kartläggningar samt ge allmän information om arbetsmiljöförhållanden. Användare är i huvudsak departement och myndigheter främst Arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöundersökningen används även inom arbetslivs- och arbetsmarknadsforskningen, av miljömedicinska kliniker, branschorganisationer, arbetsmarknadens parter, företagshälsovården och massmedia.

0.12 Upplägg och genomförande

Arbetsmiljöundersökningen genomförs genom att tilläggsfrågor ställs till ett delurval av dem som ingår i Arbetskraftsundersökningens (AKU) telefonintervju, och via enkäter som skickas till dem som svarat på tilläggsfrågorna. Datainsamlingen till Arbetsmiljöundersökningen sker alltså i två steg. Först som en telefonintervju i direkt anslutning till AKU-intervjun. Det andra steget är en enkät som kan besvaras antingen via webb eller på papper. Datainsamlingen för 2015 års undersökning genomfördes via

telefonintervjuer under oktober 2015 till januari 2016 och med hjälp av enkäter under oktober 2015 till mars 2016.

Urvalet till Arbetsmiljöundersökningen 2015 är ett delurval av sysselsatta 16–74 år som deltagit i AKU för 3:e till 6:e gången under kvartal fyra och som var sysselsatta vid intervjutillfället. Det bestod av 9 146 personer.

Urvalet till AKU består av två delar, ordinarie AKU samt ett tilläggsurval, där tilläggsurvalet är riktat till befolkningen ej i arbete. Arbetsmiljöundersökningen går enbart på ordinarie AKU. Vid urvalsdragningen till ordinarie AKU sker en indelning i strata efter län, kön samt åldersgrupp (15-åringar, 16–64-åringar samt 65–74-åringar). Inom varje stratum dras ett obundet slumpmässigt urval (osu). Vart och ett av urvalen, som varje månad år 2015 består av runt 21 500 personer, roteras på så sätt att en åttondel förnyas mellan två på varandra följande undersökningstillfällen. Personer i urvalet intervjuas en gång per kvartal, sammanlagt åtta gånger under två år, varefter de byts ut mot nya.

De i AKU insamlade uppgifterna kan utnyttjas som bakgrundsinformation bl.a. för att särredovisa olika grupper i arbetslivet. Resultatet redovisas efter en detaljerad yrkes- och näringsgrensindelning samt efter socioekonomisk indelning (1989–2013), ålder och kön. Från 2015 redovisas resultaten även efter utbildning, inkomst och sektor.

0.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras inte internationellt.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade i kommande undersökningar.

1 Innehållsöversikt

Arbetsmiljöundersökningen vänder sig till sysselsatta personer i åldern 16–74 år som är folkbokförda i Sverige. Den belyser arbetsmiljön utifrån olika typer av fysiska och psykosociala exponeringar under den senaste 12-månadersperioden men även arbetssituationen under den senaste tremånadersperioden. Resultaten redovisas som andel av samtliga sysselsatta och redovisas efter kön, yrke, ålder, näringsgren, utbildning, inkomst och sektor. Resultaten redovisas i form av en publikation som publiceras på Arbetsmiljöverkets hemsida samt i form av tabeller i SCB:s databaser.

1.1 Undersökta populationer och variabler

Undersökt population		Undersökt variabel	
Namn	Referenstid	Namn	Referenstid
Sysselsatta personer i åldern 16-74 år som är folkbokförda i Sverige.	2015	Allmänna frågor om arbetet	2015
		Stress, krav, inflytande och sociala relationer	2015
		Arbetssituation	Senaste tre månaderna (2015)
		Fysisk arbetsmiljö	2015
		Utbildning och lärande	2015
		Arbetsmiljöarbete	2015
		Företagshälsovård	2015
		Funktionsnedsättning	2015
		Upplevelser av arbetet	2015
		Arbete med datorer	2015

Se fullständig variabelista i bilaga 1.

1.2 Redovisade populationer och storheter

Redovisad population	Indelning i redovisningsgrupper	Redovisad storhet	Redovisad storhets referenstid	Statistiskt mått	Mått-enhet
Sysselsatta 16-64 år	Kön Ålder Yrke Bransch Utbildning Inkomst Sektor	Tillhörighet	2015	Andel samt osäkerhet stal på 95% konfidens nivå	Andel(%) av sysselsatta
Sysselsatta 16-74 år	Kön Ålder	Tillhörighet	2015	Andel samt osäkerhet stal på 95% konfidens nivå	Andel(%) av sysselsatta

1.3 Utfloeden: statistik och mikrodata

Resultat redovisas i en rapport samt i SCB:s Statistikdatabas SSD. Rapporten ges ut i Arbetsmiljöverkets rapportserie Arbetsmiljöstatistik. Rapporten Arbetsmiljön 2015 (serienummer 2016:2) finns som en PDF-fil på Arbetsmiljöverkets webbplats: www.av.se/globalassets/filer/statistik/arbetsmiljon-2015/arbetsmiljostatistik-arbetsmiljon-2015-rapport-2016-2.pdf

Utöver rapport finns där också tabellerna och tabellbilagan i nedladdningsbara format.

I SSD redovisas resultat för ett urval av frågor.

Resultat redovisas förutsatt att minst 100 svar finns för aktuell redovisningsgrupp.

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare med flera kan efter prövning få tillgång till avidentifierat material för egen bearbetning.

1.4 Dokumentation och metadata

I detta dokument beskrivs framtagningen av statistiken och statistikregistret Statistikens framtagning (SCBDOK).

Kvaliteten hos statistiken beskrivs i Beskrivning av statistiken (BaS).

Det detaljerade innehållet i statistiken beskrivs i SCB:s mikrodataregister (MetaPlus).

Dokumentationerna finns publicerade på SCB:s webbplats, www.scb.se/AM0501.

2 Uppgiftsinsamling

Ramen för undersökningen är alla folkbokförda personer i Sverige. Urvalet till Arbetsmiljöundersökningen 2015 är ett delurval av sysselsatta 16–74 år som deltagit i AKU. Uppgifterna samlas dels in via telefonintervju i direkt anslutning till AKU-intervjun och dels via pappers- eller webbenkät. Insamlingen via telefon pågick främst under kvartal 4 år 2015. Enkätinsamlingen varande mellan oktober 2014 till mitten av mars 2016.

2.1 Ram

Ramen för undersökningen är alla folkbokförda personer i Sverige, i åldern 16–74 år. AKU:s urval uppdateras cirka 3 veckor före den aktuella mät månaden med avseende på flyttningar, dödsfall och civilstånds- och medborgarskapsförändringar. Förändringar som sker mellan uppdateringen och intervjutillfället leder till övertäckning (exempelvis dödsfall eller utvandring). Övertäckning uppstår också genom att Arbetsmiljöundersökningen inte omfattar de personer som vid intervjutillfället varit tjänstlediga eller långtidssjukskrivna 3 månader bakåt i tiden från intervjutillfället. Övertäckningen plockas bort ur urvalet och påverkar därför inte skattningarna. Övertäckning är bortfallet för den sysselsatta delen i AKU. Viss övertäckning finns för dem som blivit sysselsatta mellan urvalstillfället och intervjutillfället.

2.2 Urval

Urvalet till Arbetsmiljöundersökningen 2015 är ett delurval av sysselsatta 16–74 år som deltagit i AKU för 3:e till 6:e gången under kvartal fyra och som var sysselsatta vid intervjutillfället.

2.3 Mätinstrument

Uppgifterna samlas in via telefonintervju och enkät. Efter AKU-intervjun ställs cirka 20 frågor och enkäten innehåller 126 frågor.

Inför undersökningen skickas instruktioner ut till berörda intervjuare.

Det skickas inget separat introduktionsbrev till uppgiftslämnarna om telefondelen i undersökningen men alla som deltar har fått AKU:s introduktionsbrev.

Telefonintervjuerna är datorstödda och huvuddelen av dataregistreringen sker i direkt anslutning till uppgiftsinsamlingen. Logiska kontroller finns inlagda i intervjustödssystemet. De flesta av instruktionerna till intervjuarna finns också i systemet.

Tillsammans med enkäten skickas ett missiv och sedan ytterligare 3 påminnelser. Enkäten kan besvaras via webb eller på papper. I webbformuläret finns hoppinstruktioner programmerade.

Bilaga 2: Telefonformulär

Bilaga 3: Intervjuarinstruktion

Bilaga 4: Missiv och frågeformulär (webb- och pappersblankett)

Bilaga 5: Tack- och påminnelsebrev (ToP)

Bilaga 6: Påminnelse 1

Bilaga 7: Påminnelse 2

Kodning sker i efterhand av variablerna näringsgren, sektor och yrke. Denna kodning sker inom ramen för AKU. Utöver dessa uppgifter hämtas även vissa ytterligare arbetsmarknadsvariabler från AKU samt variablerna ålder, län och kön (som AKU hämtat från Registret över totalbefolkningen (RTB).) Bakgrundsvariabeln utbildning hämtas från utbildningsregistret (UREG) kompletterad med svar från AKU och variabeln förvärvsinkomst hämtas från inkomst och taxeringsregistret (IOT). För insamling avseende dessa variabler se dokumentation för berörd undersökning/register.

AKU: www.scb.se/aku/

RTB: www.scb.se/sv_/Vara-tjanster/Bestalla-mikrodata/Vilka-mikrodata-finns/Registret-over-totalbefolkningen-RTB/

UREG: www.scb.se/sv_/Vara-tjanster/Bestalla-mikrodata/Vilka-mikrodata-finns/Registret-over-befolkningens-utbildning-/

IOT: www.scb.se/sv_/Vara-tjanster/Bestalla-mikrodata/Vilka-mikrodata-finns/Registret-over-inkomster-och-taxeringar-IoT/

2.4 Insamling

Insamling sker i två delar. Den första delen är en telefonintervju som sker i direkt anslutning till AKU-intervjun. De som slutför telefonintervjun får sedan frågan om de vill svara på ytterligare frågor i form av en enkät. De som svarar ja får välja mellan att besvara enkäten på webben eller på papper. Missiv med inloggningsuppgifter skickas till de som vill svara på frågorna cirka en till två veckor efter telefonintervjun. Missiv plus frågeformulär skickas på samma sätt till de som valt att besvara enkäten på papper. Efter cirka två veckor skickas ett "Tack- och Påminnelsekort" till de som inte svarat. Därefter följer två enkätpåminnelser till samtliga som inte svarat, det vill säga även de som sagt att de vill svara via webben får nu ett frågeformulär på papper. Bägge går ut cirka två veckor efter varandra. Upplägget av insamlingen innebär att det sker ungefär 14 omgångar med utsändningar gånger fyra typer (missiv, tack- och påminnelse kort och två enkätpåminnelser).

Insamlingen via telefon för 2015 års undersökning pågick främst under kvartal 4 år 2015. Enkätinsamlingen påbörjas en dryg vecka efter första telefonintervjun var avklarad och fortsattes till mitten av mars 2016 efter tre påminnelseomgångar.

2.5 Databeredning

Intervjudel

Granskning och rättning sker i huvudsak vid intervjun genom logiska kontroller och värdekontroller som finns inbyggda i intervjuprogrammet. Den enda ytterligare registrering som görs hänger samman med kodningen av variablerna näringsgren, sektor, yrke samt socioekonomisk grupp, för mer information se AKU:s beskrivning av statistiken 2015.

Enkät del

Elektronisk enkät; Dataregistreringen sker direkt i webbformuläret. Hoppanvisningar mellan olika frågor i enkäten är förprogrammerade och sker per automatik vid svarssituationen.

Pappersenkäterna har scannats och kontroller har gjorts för dubbelmarkeringar m.m. och rättningar. Vid databearbetningen har kontroller gjorts för felaktigheter i hopp mellan olika frågor.

3 Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler

Statistiken redovisas som andelar samt antal. För 2015 års undersökning redovisas osäkerheten kring varje skattning i form av ett 95-procentigt konfidensintervall.

Kompensation för bortfallet görs i samband med skattningsförfarandet. Arbetsmiljöundersökningen kan beskrivas som ett två-fasurval där första fasen är AKU-intervjun och andra

fasen består av Arbetsmiljöundersökningens telefonintervju eller enkät. I första fasen används AKU:s hjälpinformation, det vill säga kön i kombination med ålder, region, födelseland, näringsgrenstillhörighet samt information från arbetsförmedlingen om urvalspersonen är inskriven som arbetslös och arbetssökande eller ej. I andra fasen används hjälpinformation om kön och yrkesgrupper efter SSYK, totalt 45 grupper (24 för män och 21 för kvinnor). Den del som vid intervjutillfället utgör övertäckning plockas bort ur urvalet. Viss undertäckning finns för dem som blivit sysselsatta mellan urvalstillfället och intervjutillfället.

Mätfel uppstår på olika sätt, till exempel om frågorna feltolkas eller om svarspersonen påverkas av intervjusituationen. Storleken på mätfelet kan vara svårt att uppskatta men bedöms vara liten. Tidigare metodstudier har visat att svaren som lämnas ganska väl överensstämmer med faktiska förhållanden.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Statistikens slutliga observationsregister

Register	Registervariant	Registerversion
Arbetsmiljöundersökningen	Arbetsmiljöundersökningen	2015

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll (i MetaPlus), finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som finns angivna i ovanstående tablå.

4.2 Arkiveringsversioner

Beslut om bevarande utreds för närvarande.

4.3 Erfarenheter från denna undersökningsomgång

Analys av skattningarna och jämförelser med tidigare omgångar visade att resultaten för ett flertal variabler hade svängt upp och sedan ned eller vice versa mellan de tre senaste omgångarna. Detta undersöktes för att undanröja misstankar om fel i urvalsförfarande, insamling och skattningar. Inga fel kunde upptäckas vilket ledde till antagande att svängningarna var med verkligheten överensstämmande.

Bilagor

Bilaga 1: Variabellista

Variabel-namn	Variabeltext	Typ	Definition
alder	Ålder	Register	
alderdis	Upplever åldersdiskriminering		
allalsex	Sexuella trakasserier från chefer/kamrater och/eller andra personer	Härledd	=min(chefkam6, andra6)
allmbrak	Bråk med chef, kamrater och/eller andra	Härledd	=min(chefbrak, kamrbrak, andrbrak)
andove	Av hälsoskäl övervägt ändra arbetsuppgifter på något av fyra sätt	Härledd	
andra6	Sexuella trakasserier från andra personer		
andraupp	Andra visar uppskattning		
andrbrak	Andra bråkar		
annatarb	Risk för att förflyttas		
annatmktid	Upplever att annat tar för mycket tid från huvudsysslan		
arbepens	(50-64 år) Orka jobba fram till ordinarie pension		
arbetsle	Leder och fördelar arbete		
arbetsti	Upplevelse av arbetstiden		
ariyrket	År i nuvarande yrke		
astar15	Anställningsår	AKU	
atgbrist15	Om arbetsmiljöbrister åtgärdas		
axlararm	Ont i axlar och armar		
belysnin	Dålig belysning		
besttide	Kan påverka arbetstider		
bestuppl	Kan påverka uppläggning av arbetet		
betalaut15	Betald utbildning		
bilanvan05	Använder bil i arbetet		
bliforet	Byta arbetsgivare av hälsoskäl		
brarum	Kontoret möjliggör bra arbete		
bullrarm	Bullrar, kan ej tala i normal samtalston		
bundfrit	Upplevelse av frihet i arbetet		
bytaarbe	Byta arbetsuppgifter av hälsoskäl		
chef	Om man är chef	Härledd	Härledd från arbetsle och understl. 0=ej chef, 1=1 underställd, 2=2-4, 5=5-9, 10=10 eller fler.
chefbrak	Chefen bråkar		
cheferst	Stöd från chefer		
chefkam6	Sexuella trakasserier från chefen och arbeidskamrater		
chefkvin	Är din närmaste chef man eller kvinna		
chefunds	Antal underställda chefen		
chefupps	Chefen visar uppskattning		
dagvard	Arbetar uteslutande dagtid på vardagar (i	AKU	

	huvudsysslan).		
deltur	Delade turer, arbetspass med obetald paus		
dirunder	Antal direkt underställda		
enbers	Övertid med ersättning i huvudsysslan, anställda	AKU	if huoters=1 and huotejers=2 then enbers=1;
enformig	Upplevelse av omväxling i arbetet		
enkat	Om respondent vill svara på enkät		
epostfrit	Förväntas läsa jobbmejl på fritid		
etnisk	Upplever diskriminering pga etnisk tillhörighet		
fhvbedom	FHV's bedömning av den enskildes arbetsmiljö		
fhvbesok	Besök av FHV på arbetsplatsen senaste året		
fhvchef	Behövs chefs godkännande för kontakt med företagshälsovård		
fhvforb	Företagshälsovården har en roll med att förbättra arbetsmiljön		
fhvkombi	Företagshälsovården har besökt arbetsplatsen eller på annat sätt gjort en bedömning av arbetsmiljön	Härledd	
flextid	Flextid		
foranarb	Förändra arbetsuppgifter av hälsoskäl		
foranbat	Om gjorda förändringar av arbetsmiljön lett till förbättrad hälsa och bättre arbetsmiljö		
foretag15	Företagshälsovård finns		
formaga15	Arbetsförmågan idag jämfört med när den var på topp		
framluta15	Arbetar framåtböjd utan stöd		
funkagod	Arbetsgivare underlättar arbete med funktionsnedsättning		
funkarbg	Arbetsgivare känner till funktionsnedsättning		
funkned	Har funktionsnedsättning		
funktion	Upplever diskriminering pga funktionsnedsättning		
grad	Typ av anställning	AKU	
h2o	Hudkontakt med vatten		
handlede	Ont i handleder och händer		
handmask	Handhållna maskiner		
handuppl15	Arbetar med händerna upplyfta		
hemmaarb	Arbetar hemma eller utanför hemmet		
hoftoben	Ont i höfter, ben, knän och fötter		
hogtitak	Öppenheten på arbetsplatsen		
hotomval	Utsatt för våld/hot om våld		
huantanst	Antal anställda på arbetsplatsen i huvudsysslan	AKU	
huarbdagtid	Arbete enbart på dagtid i huvudsysslan	AKU	
huarbkvall	Kvällsarbete i huvudsysslan	AKU	
huarbkvallant	Kvällsarbete i huvudsysslan, frekvens	AKU	
huarblor	Lördagsarbete i huvudsysslan	AKU	
huarbnatt	Nattarbete i huvudsysslan, härledd	AKU	
huarbnattant	Nattarbete i huvudsysslan, frekvens	AKU	
huarbson	Arbete på lördagar och söndagar förkommer (huvudsysslan), härledd	AKU	
huarbvard	Arbete enbart på vardagar i huvudsysslan	AKU	
huheltiddeltid	Heltidsarbete- eller deltidsarbete i	AKU	

	huvudsysslan	
hulorson	Arbete på lördagar och söndagar förkommer (huvudsysslan), härledd	AKU
huotejers	Övertid utan ersättning i huvudsysslan, anställda	AKU
huoters	Övertid med ersättning i huvudsysslan, anställda	AKU
huotfem	Har arbetat minst fem timmars övertid i referensveckan	AKU
huottimt	Antal övertidstimmar totalt i huvudsysslan, anställda	AKU
huottio	Har arbetat minst tio timmars övertid i referensveckan	AKU
huottot	Övertid totalt i huvudsysslan, anställda	AKU
husei	Socioekonomisk grupp i huvudsysslan	AKU
husektor	Sektor i huvudsysslan	AKU
huskift	Arbetar skift i huvudsysslan. HÄRLEDD	AKU
husni2007_1	Näringsgren SNI2007 (avdelning) i huvudsysslan	AKU
husni2007_2	Näringsgren SNI2007 (tvåsifferkod) i huvudsysslan	AKU
husni2007_3	Näringsgren SNI2007 (tresifferkod) i huvudsysslan	AKU
husni2007_4	Näringsgren SNI2007 (fyrasifferkod) i huvudsysslan	AKU
husni2007_5	Näringsgren SNI2007 (femsifferkod) i huvudsysslan	AKU
hussyk1	Yrke på 1-siffernivå i huvudsysslan	AKU
hussyk2	Yrke på 2-siffernivå i huvudsysslan	AKU
hussyk3	Yrke på 3-siffernivå i huvudsysslan	AKU
hussyk4	Yrke på 4-siffernivå i huvudsysslan	AKU
hustartarbar	Anställningsår i huvudsysslan, härledd	AKU
huvudont	Haft huvudvärk	
ibilenti05	Tid i bil	
inflytan	Upplevelse av inflytande i arbetet	
inkomstgr	Inkomstgrupp	Register
intepnat15	Stressigt, hinner inte prata eller tänka	
isolkont15	Upplevelse av kontakt med andra i arbetet	
ixkontr	Kontrollindex	Härledd
ixkrav	Kravindex	Härledd
jobbsjuk15	Sjuknärvaro	
jobbstim	Intressant eller stimulerande arbete	
justbord	Har justerbart skrivbord	
kamratst	Stöd från arbetskamrater	
kamrbrak	Arbetskamrater bråkar	
kemikali	Kemikalier	
kkindex	Krav- och kontrollindex	Härledd
klienter	Kontakt med kunder, klienter m fl	
kon	Kön	Register
koncentr	Kräver hela uppmärksamheten	
kondisk	Upplever könsdiskriminering	
koniden	Upplever diskriminering pga könsidentitet/könsuttryck	
kontorti	Arbetsdag i kontorsmiljö	

konttyp	Typ av arbetsplats i kontorsmiljö		
kopplaav	Kan inte koppla av arbetet, när ledig		
kravkuns	Krav på arbetet högre än kunskaper		
kravprob	Krävande problem		
kroppsan	Kroppsligt ansträngande arbete		
kroppsl15	Arbetar kroppsligt		
kstoed	Kamratstöd	Härledd	if 0<kamratst<3 or kamratst=. then kstoed=1;
kvallant	Kvällsarbete minst hälften av arbetsdagarna	AKU	else if 2<kamratst<5 then kstoed=2;
lan	Län	Register	
larokrav15	Lärotidskrav		
luftfor	Förekomst av luftförorening	Härledd	
lyft1525	Flera ggr om dagen lyfta 15-25 kilo		
manadyrk	Månader i nuvarande yrke		
meningsf	Upplevelse av meningsfullhet i arbetet		
minskarb	Minska arbetstiden av hälsoskäl		
missnojd	Upplevelse av arbetet i stort		
misstros	Misströstar som följd av svårigheter		
mobbing	Utsatt för mobbning		
mycklite	Upplevd arbetsbelastning		
nattant	Nattarbete minst hälften av arbetsdagarna	AKU	
nedkyllda	Utsätts för kyla		
nedsatt	Nedsatt arbetsförmåga		
nyttjobb	Få likvärdigt arbete utan att byta bostad. Se LIKVARBE		
ogonirri	Haft kliande/irriterande ögon		
oljorhud	Hudkontakt med oljor mm		
olust	Olust att gå till jobbet		
oorgadam	Oorganiskt damm		
orgadamm	Organiskt damm		
otillrack	Känner sig otillräcklig med arbetsinsatsen		
overtime15	Tvungen arbeta över		
pafresta15	Upplevelse av psykisk påfrestning i arbetet		
pcannat	Typ av handtrustning vid dator - annat		
pcmus	Typ av handtrustning vid dator - mus		
pcpek	Typ av handtrustning vid dator - pekplatta		
pcpinne	Typ av handtrustning vid dator - styrpinne		
pcprgm	Enkelt att använda datorprogram i arbetet		
pcrull	Typ av handtrustning vid dator - rullmus		
pcskarm	Typ av handtrustning vid dator - pekskärm		
pcstrack15	Tid vid PC i ett sträck		
pctang	Typ av handtrustning vid dator - tangentbord		
pctid	Del av tid vid persondator av persondatoranvändare		
pctyp15	Använder dator (stationär och/eller bärbar)		
permitte	Hot om permittering (Anställda)		
permitte05	Hot om permittering		
platta	Använder surfplatta och/eller smartphone i arbetet		
pratapau15	Kan gå ifrån och prata		

priorite	Besked från chef om vad som skall prioriteras
problemp	Kontakta med mänskliga problem
religion	Upplever diskriminering pga religion/trosuppfattning
rengorni	Hudkontakt med rengöringsmedel mm
rormask	Rörliga maskiner
ryggenne	Ont i nedre delen av ryggen
ryggenup	Ont i övre delen av ryggen
saknatid	Saknar tid eller för trött för familj, vänner etc.
samatgar	Om riskerna åtgärdats
samplan	Handlingsplan över ej åtgärdade risker
samrisk	Om arbetsmiljön undersökts och om riskbedömning gjorts
samskydd	Skyddsombudens deltagande i SAM
sexlagg	Upplever diskriminering pga sexuell läggning
sittande15	Arbete i sittande ställning
sittstra	Hur lång tid i ett sträck i sittande ställning
sjukanl	Sjuknärvo pga annan anledning
sjukanna	Sjuknärvo pga att ingen annan kan göra jobbet
sjukarb	Sjuknärvo pga vill inte belasta kollegor
sjukfris	Sjuknärvo pga att det är bra för hälsan att arbeta
sjukgill	Sjuknärvo pga gillar jobbet
sjukkamr	Sjuknärvo pga vill hålla kontakt med kollegor
sjuklat	Sjuknärvo pga vill inte bli sedd som lat
sjukmist	Sjuknärvo pga rädd förlora jobbet
sjukrad	Sjuknärvo pga har inte råd
sjukstol	Sjuknärvo pga satt en stolthet att inte vara sjukskriven
Skaloro	Skäl till oro att jobbet på sikt innebär hälsorisker
snabbare	Tar i så att man andas snabbare
solojobb15	Otryggt/hotfullt ensamarbete
sovagott	Tillräckligt med sömn
sovsvari15	Svårt att sova
stallnin	Upplevelse av arbetsställningar
stambbra	(50-64 år) Klara av arbetsuppgifter med hänsyn till åldern
statmask	Stationära maskiner
stix	Stödindex
storbel	Stor arbetsbelastning (för mycket att göra)
surakemi	Kontakt med sura eller basiska kemikalier
surftid	Arbetstid med surfplatta/smartphone
svarahlp05	Svåra arbetsuppgifter, kan inte få hjälp
svarenkl	Upplevelse av arbetets svårighetsgrad
synkontr	Synkontroll pga datorarbete beskostad av arbetsgivaren
systemat	Systematiskt arbetsmiljöarbete
taktbest	Kan själv bestämma arbetstakt
tillgfrit	Förväntan på tillgänglighet 24/7
tobakrok	Tobaksrök
trotthog	Varit trött och håglös
tunglatt15	Upplevelse av fysisk påfrestning i arbetet

tydansv	Tydligt vem som har arbetsmiljöansvar		
tystrum	Tillgång till tyst rum		
UAntJobb	(16-29 år) Antal jobb sammantaget de senaste tre åren		
Uetabler07	(16-29 år) Etablering på arbetsmarknaden		
understl	Antal underställda		
undkvinn	Underställda flest kvinnor/män		
uppdra	Arbetsmiljöuppdrag		
uppna	Tydliga mål i arbetet		
upprepat15	Tid med samma arbetsmoment många ggr i timmen		
UppRor	Ensidigt upprepade arbetsrörelser		
uppskatg	Visad uppskattning från chef och/eller andra	Härledd	=min(chefupps,andraupp);
UStamUtb	(16-29 år) Arbetsuppgiftens överensstämmelse mot egna utbildningen		
utbgr	Utbildning	Register	
utsondri	Mänskliga utsöndringar		
uttrotta	Uttröttad i kroppen efter arbetet		
utveckla05	Ger möjlighet att utvecklas i yrket		
vibrahan	Arbetar med vibrerande verktyg		
vibrahel	Utsätts för kroppsvibrationer		
viktenk	Vikt till enkätsvar	Kalibrerad	
vikttel	Vikt till telefonsvar	Kalibrerad	
vilagott	Tillräckligt med vila		
vridenmy15	Arbetar i vriden ställning		
vriderof	Vrider sig samma sätt många ggr i timmen		

Bilaga 2: Frågeformulär - telefon

Arbetsmiljön 2015, AKU-tillägget

INDIREKT INTERVJU ÄR EJ TILLÅTEN → VID INDIREKT INTERVJU SKALL SÖKNING AV UP FORTSÄTTA UNDER HELA MÄTPERIODEN.

- 1 INTERVJU I SAMBAND MED AKU
- 2 INDIREKT AKU-INTERVJU ÄR GJORD, FORTSÄTT SÖKNING AV UP
- 3 INTERVJU VID SENARE TILLFÄLLE (EJ I SAMBAND MED AKU)

BORTFALL PÅ TILLÄGGSFRÅGORNA

- 4 SJUKDOM
- 5 EJ ANTRÄFFBAR
- 6 VÄGRAN
- 7 SPRÅKSVÅRIGHETER
- 8 ÖVRIGT, BESKRIV
.....max 80 positioner

INTRODUKTION:

Den här gången har vi också några frågor om din arbetsmiljö. Frågorna ställer vi på uppdrag av Arbetsmiljöverket och syftet är att ge ett bra underlag för att förbättra arbetsmiljön.

(Datainspektionen har givit ett särskilt tillstånd för denna delen av intervjun. Vill du veta mer om Arbetsmiljöverket och deras arbete så gå in på deras hemsida www.av.se)

UR INSTRUKTIONEN: Frågorna är delvis uppdelade för olika åldrar enligt följande.

• TU1-TU3
16-29 ÅR	UNGA,
• T1-T20
16-64 ÅR	ALLA,
• TP21-TP22
50-64 ÅR	ÄLDRE,
• T23-T26
16-64 ÅR	ALLA,
-

FRÅGORNA TU1-TU3 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR UNDER 30 ÅR

Först kommer några frågor till dig som är under 30 år.

TU1 Hur många jobb har du haft de senaste tre åren? Räkna alla jobb som varat minst två veckor.

RÄKNA IN DET NUVARANDE (UNGEFÄRLIGT ANTAL)

- 1 Ett arbete
- 2 2-4 arbeten
- 3 5 eller fler
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Endast jobb som varat *minst två veckor* ska räknas med. **Det nuvarande arbetet ska dock räknas in oavsett längd.** Att ha en överenskommelse med en arbetsgivare att man *kallas vid behov* räknas som *ett* jobb även om det är luckor emellan.

TU2 Anser du att du nu har kommit ordentligt in på arbetsmarknaden genom att du har tillräcklig försörjning, tryggt jobb eller möjligheter att skaffa nytt jobb?

SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING AV "TILLRÄCKLIG FÖRSÖRJNING ..."

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Tillräcklig försörjning tolkas med fördel som "tillräcklig inkomst". Frågan innebär att up gör en *bedömning* av om man har "kommit in ordentligt på arbetsmarknaden". Det handlar om ifall man försörjer sig på arbete och har skäl att känna rimlig trygghet så att man kan räkna med att klara sig framöver. Men även en del som inte har fast jobb (eller ska sluta sitt nuvarande) kan känna att de kommer att kunna ordna ett annat jobb om det behövs. Även dessa kan bedöma att de har kommit in ordentligt på arbetsmarknaden. Den som inte har kommit in ordentligt har kanske endast ett tidsbegränsat jobb, kanske med otillräcklig lön och har ofta haft återkommande arbetslöshetsperioder.

TU3 Stämmer dina arbetsuppgifter med din utbildning?

- 1 Ja, i stort
- 2 Endast delvis
- 3 Nej, min utbildning gäller annat
- 4 HAR INGEN SPECIELL UTBILDNING
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

FRÅGA T1-T20 STÄLLS TILL ALLA SYSSELSATTA 16-64 ÅR

Nu kommer några allmänna frågor om ditt arbete.
OM UP HAR BISYSSLA: Svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

T1 Hur lång tid har du arbetat i ditt nuvarande yrke?
VISA YRKE FRÅN AKU-INTERVJU
FÖR PERIODER LÄNGRE ÄN ETT ÅR ANGES BARA ÅR

Antal år Antal månader

Visa hjälp:

Avser yrket och inte arbetsplatsen. Vi är medvetna om att up kan ha svårt att sätta gränser för yrke, om man har haft olika jobb inom närliggande yrken. Låt då up avgöra om det är samma eller olika yrken. För längre period än ett år anges enbart antalet år.

Up skall *inte* dra av tid för arbetslöshet eller sjukskrivning, ledighet för studier, barnledighet, etc. såvida det inte omfattar sammantaget *minst 2 år*. Arbete i annat yrke räknas av om det innebär att man lämnat nuvarande yrke för längre period än *2 år*.

T2 Är ditt arbete intressant och stimulerande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T3 Är ditt arbete kroppsligt ansträngande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T4 Är ditt arbete psykiskt ansträngande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T5 Innebär ditt arbete ensidigt upprepade arbetsrörelser

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T6 Innebär ditt arbete stor arbetsbelastning, det vill säga att du har alldeles för mycket att göra?

- 1 Ja, i hög grad
 - 2 I viss mån
 - 3 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T7 Tror du att det finns skäl att oroa sig för att ditt nuvarande arbete på sikt innebär risker för din hälsa?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

En del har antagligen en rätt klar bild av riskerna medan andra inte har reflekterat så mycket. **Vi vill veta hur de bedömer saken, när de tänker efter.** Det är med avsikt vi frågar om man "tror det finns skäl att oroa sig..." om hälsorisken på sikt och inte om man går omkring och är orolig.

Om up inte alls räknar med att fortsätta med sina nuvarande arbetsuppgifter, be up att ändå göra bedömningen av riskerna **om** man skulle fortsätta.

T8 Hör det till dina arbetsuppgifter att leda och fördela arbetet åt andra anställda?

SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING TILL "LEDA OCH FÖRDELA"

- 1 Ja
- 2 Nej GÅ TILL FRÅGA T12
- 8 VET EJ GÅ TILL FRÅGA T12
- 9 BORTFALL GÅ TILL FRÅGA T12

Visa hjälp:

Att leda och fördela arbetet innebär här att man har personalansvar. Med personalansvar menas vanligtvis att man har medarbetar- och lönesamtal.

OM JA PÅ T8

T9 Hur många personer (ungefär) är direkt eller indirekt underställda dig?

SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING TILL "UNDERSTÄLLDA"

Antal personer
INSTRUKTIONEN

SE

Visa hjälp:

Direkt underställda är de man har personalansvar för. Indirekt underställda är de som har en annan chef eller gruppleddare med personalansvar mellan sig.

T10 Av dessa (lägg in antal från T9); hur många är direkt underställda dig?

Antal personer
INSTRUKTIONEN

SE

Visa hjälp:

Direkt underställda är de man har personalansvar för. Indirekt underställda är de som har en annan chef eller gruppleddare med personalansvar mellan sig.

T11 Är de flesta av dina (lägg in antal från T9) underställda kvinnor eller män?

- 1 Flest kvinnor
- 2 Flest män
- 3 Ungefär lika många kvinnor och män
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

**T12 Hur många direkt underställda har din närmaste chef?
DET RÄCKER MED UPPSKATTAT ANTAL**

- 1 Antal personer ANGE ANTAL I NÄSTA FÅGA
- 2 Har ingen chef/är högsta chefen
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Den här frågan syftar på hur många kollegor up har som rapporterar till samma chef. Det kan vara svårt för up att ange, be i så fall om en uppskattning.

NU KOMMER NÅGRA FRÅGOR OM DATORARBETE

T13 Använder du stationär dator, bärbar dator eller både och i ditt arbete?

- 1 Ja, stationär dator
 - 2 Ja, bärbar dator
 - 3 Ja, både och
 - 4 Nej
- TP21

OM ÅLDER 50+ GÅ TILL FRÅGA

ÖVRIGA GÅ TILL FRÅGA T23

- 8 VET EJ - "
- 9 BORTFALL - "

Visa hjälp:

Här menas dator som används i arbetet. Bärbara datorer (Lap tops) ska räknas som dator, dock ej små handhållna datorer, mobiltelefoner, Ipad/läsplatta eller liknande.

OM JA PÅ T13

T14 Hur stor del av din arbetstid är du sysselsatt med den stationära datorn, den bärbara datorn eller både och?

- 1 Nästan hela tiden
 - 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden
 - 3 Halva tiden
 - 4 Ungefär $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 5 Mindre än $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T15 Hur länge i ett sträck brukar du som längst sitta stilla och vara sysselsatt med datorn en vanlig arbetsdag?

LÄS UPP SVARSALTERNATIVEN

- 1 Mindre än 1 timme
 - 2 Minst 1 timme men mindre än 2 timmar
 - 3 Minst 2 timmar men mindre än 4 timmar
 - 4 Minst 4 timmar
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FLERVALSFRÅGA

T16 Vilken eller vilka typer av utrustning använder du regelbundet i arbetet med datorn?

- 1 Tangentbord
 - 2 Datormus
 - 3 Pekplatta/-yta på tangentbord
 - 5 Mouse trapper eller roller mouse (rullmus)
 - 6 Pekskärm
 - 7 Styrpinne
 - 8 ANNAT
 - 9 KAN INTE AVGÖRA
 - 88 VET EJ
 - 99 BORTFALL
-

T17 Använder du en surfplatta, en smartphone eller båda i ditt arbete?

- 1 Ja
 - 2 Nej
- GÅ VIDARE TILL FRÅGA T19

OM JA PÅ T17

T18 Hur stor del av din arbetstid är du sysselsatt med surfplattan, smartphone eller båda?

- 1 Nästan hela tiden**
 - 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden
 - 3 Halva tiden
 - 4 Ungefär $\frac{1}{4}$ av tiden**
 - 5 Mindre än $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T19 Har du - med anledning av ditt datorarbete - under de senaste tre åren varit på synkontroll som bekostats av arbetsgivaren?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Nej, men har gjort synkontroll på egen bekostnad SE INSTRUKTIONEN
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

De raka svaren JA och NEJ har kompletterats med ett "NEJ, men har gjort synkontroll på egen bekostnad". Att svaret är en NEJ-variant beror på att arbetsgivaren inte har stått för kostnaden som det står i frågan. Ändå är det av intresse att veta att dessa personer har kontrollerat synen. Det kan t.ex. vara så att man hursomhelst går på regelbundna synkontroller som inte har speciellt med datorarbetet att göra.

Frågan avser främst mäta hur vanligt det är att arbetsgivaren låter anställda som arbetar med datorer få en synkontroll.

T20 I vilken utsträckning tycker du att de datorprogram du använder i ditt arbete är enkla att använda?

SE INSTRUKTIONER FÖR TOLKNING AV FRÅGAN

- 1 I stor utsträckning
- 2 I ganska stor utsträckning
- 3 I varken liten eller stor utsträckning
- 4 I ganska liten utsträckning
- 5 I liten utsträckning
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Frågan gäller efter det att up har lärt sig programmet.

FRÅGORNA TP21 - TP22 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR MINST 50ÅR

Enligt Arbetsmiljölagen ska arbetsuppgifterna anpassas till vars och ens personliga förutsättningar. Det innebär bl.a. att arbetsuppgifterna - om det behövs - ska anpassas till den enskildes ålder.

TP21 Har du, med hänsyn till din ålder, svårt att klara de arbetsuppgifter du har idag?

- 1 Ja
 - 2 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

En del arbetar ända fram till pensionsåldern och en del slutar arbeta tidigare. Följande fråga handlar enbart om ifall du tror att du kommer att *orka* eller att vara *tillräckligt frisk* för att *kunna* arbeta till ordinarie pensionsålder. Frågan tar inte upp om du av andra skäl tror att du kommer att sluta jobba tidigare.

TP22 Bedömer du att du kommer att *kunna arbeta* fram till den ordinarie pensionsåldern i ditt yrke?

- 1 Ja
 - 2 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FRÅGA T23 - STÄLLS TILL ALLA SYSSELSATTA 16-64 ÅR

T23 Det var alla frågor jag hade just nu. Men vi har en enkät med fler viktiga frågor om arbetsmiljö. Den tar ungefär en kvart att fylla i. Kan du tänka dig att svara på den om 1-2 veckor?

- 1 Ja
 - 2 Ja, men på engelska
 - 3 Nej
-

OM JA T23

T 24 Går det bra att besvara undersökningen på internet?

- 1 Ja
 - 2 Nej, vill ha pappersenkät
 - 3 Nej, vill inte längre vara med
-

OM JA på T24

T25 Kan jag skicka inloggningsuppgifterna till... (adressen)?

<<TEXT BadrRTB>>

<<TEXT PostnrRTB>> <<TEXT PadrRTB>>

1 JA, INLOGGNINGSUPPGIFTER SKICKAS TILL SAMMA ADRESS

2 NEJ, INLOGGNINGSUPPGIFTER SKICKAS TILL ANNAN
ADRESS

3 NEJ, VILL INTE LÄNGRE VARA MED

Namn

Adress

Postnr

Ort

OM JA, men på engelska på T23 eller NEJ på T24

T26 Kan jag skicka enkäten till... (adressen)?

<<TEXT BadrRTB>>

<<TEXT PostnrRTB>> <<TEXT PadrRTB>>

1. JA, ENKÄT SKICKAS TILL SAMMA ADRESS

2. NEJ, ENKÄT SKICKAS TILL ANNAN ADRESS

3. NEJ, VILL INTE LÄNGRE VARA MED

Namn

Adress

Postnr

Ort

OM NEJ på T23 eller "Nej, vill inte längre vara med" på T24, T25 eller
T26

8 VÄGRAN

9 ANNAT

SE INSTRUKTIONEN - lägg in text för både vägran & annat

BESKRIV:.....

.....

ÖPPEN FRÅGA MAX 80 POS

AVSLUT:

Då kommer du att få ett brev från oss på SCB inom ca 10 dagar med
inloggning. / enkät

Bilaga 3: Intervjuarinstruktion

Intervjuarinstruktion till Arbetsmiljöundersökningen 2015

Inledning

Statistik om arbetsmiljön används mycket. Resultaten från arbetsmiljöundersökningen ger underlag för såväl myndigheter som forskare, debattörer och politiker. Undersökningen handlar om såväl psykiska påfrestningar som till exempel stress som kroppsliga påfrestningar och besvärliga arbetsställningar. Det är faktorer som kan ge arbetsskador och sjukskrivningar.

SCB genomför Arbetsmiljöundersökningen vartannat år på uppdrag av Arbetsmiljöverket. Den ger aktuella beskrivningar av olika arbetsmiljöförhållanden, och man kan följa hur de förändras. Undersökningar har genomförts vid 13 tidigare tillfällen från 1989 till 2013. Under den tiden har mycket hänt på den svenska arbetsmarknaden.

Den enskildes erfarenheter är nödvändiga för kunskap om arbetsmiljön

Undersökningen ger kunskaper om aktuella arbetsförhållanden. Mycket har förändrats på de senaste åren. Det är viktigt att alla synpunkter kommer fram och att alla säger sin mening. Då får man en representativ, rättvisande bild av hur arbetslivet ser ut både med dåliga och bra förhållanden.

De som på olika sätt har ansvar för att rätta till brister och missförhållanden i arbetsmiljön behöver kunskaper om hur det står till. Det gäller bl.a. arbetsgivare och myndigheter, som är ansvariga för åtgärder liksom politiker och planerare. Resultaten används också i stor utsträckning av fackliga organisationer, branschorganisationer och forskare inom arbetsmiljöområdet.

Många viktiga förhållanden belyses - och uppmärksammas

Resultaten av våra tidigare undersökningar har uppmärksamats mycket i massmedia. Från 2013 års undersökning fick unga kvinnors arbetsmiljö stor uppmärksamhet i media.

Belastningsskador, d.v.s. ont i slitna nackar, axlar, ryggar, armbågar har uppmärksamats såväl vid traditionella tunga jobb som vid många jobb som ansetts fysiskt "lättare", t.ex. "musarm" vid datorarbete.

Arbetsmiljöstatistiken beskriver situationen för dem som har mycket **overtidsarbete eller tar med jobb hem. Tidsbegränsade anställningar innebär** speciella arbetsförhållanden som belysts med hjälp av denna statistik.

Speciella frågor som **hot om våld i arbetet, mobbning och sexuella trakasserier** har väckt stor uppmärksamhet och krav på åtgärder.

Resultaten och den uppmärksamhet de får ger en grund för att rätta till de brister som finns.

Sambandet mellan arbetsmiljö, sjukskrivningar och "sjukpensioneringar" har stått i fokus för samhällsdebatten i flera år.

Viktigt att få fler att delta - särskilt grupper där många brukar avstå

Det är särskilt viktigt att öka deltagandet från vissa vanligtvis underrepresenterade grupper: företagare, unga - särskilt de med tidsbegränsade jobb.

Det är viktigt att få *företagares* beskrivning av sin arbetssituation. Med några få undantag passar frågorna precis lika bra för företagare som anställda!

Ungdomarnas erfarenheter är viktiga och inte minst om de "bara" har ett *tidsbegränsat jobb*. Vi har därför valt att låta de unga 16-29 år svara på några frågor riktade enbart till dem.

Ett vanligt skäl att inte delta i intervjun är att man tycker sig ha så lite att bidra med om jobbet är *tillfälligt* eller om man just har börjat. Det är förståeligt i vissa fall, men så långt som möjligt bör man ändå delta så att kortvariga jobb inte blir dåligt belysta.

Även *de äldre* som fyllt 50 år får speciellt riktade frågor.

Integritet och frivillighet

Den enskildes integritet skyddas enligt lag. De enskilda svaren används självfallet aldrig så att uppgiftslämnaren kan identifieras. Svaren används heller aldrig för att beskriva förhållanden i något enskilt företag eller på någon enskild arbetsplats. Undersökningens stora värde ligger istället i att de enskilda svaren sammanställs för att beskriva arbetsmiljön för kvinnor och män, för yrkesgrupper, branscher, åldersgrupper, landsdelar m.m.

Deltagandet är frivilligt, och vi måste respektera detta fullt ut. Vi kan ändå framhålla att den goda statistik vi har om arbetsmiljö i Sverige är möjlig just genom att så många väljer att delta och bidra med sina erfarenheter till en riktig, nyanserad bild.

Din insats kommer att bidra till att ge Sverige en bra arbetsmiljöstatistik!

Beställare: Arbetsmiljöverket, AV, är ansvarig myndighet för arbetsmiljöstatistiken. SCB utför på AV:s uppdrag undersökningar och gör statistik över arbetsmiljön. AV är tillsynsmyndighet för arbetsmiljön.

Allmänna förutsättningar

Arbetsmiljöundersökningen består av två delar, dels en kort intervju som följer direkt på AKU-intervjun och dels en mer omfattande enkät som skickas ut efter intervjun. Intervjupersonerna erbjuds att i första hand besvara enkäten på webben istället för på papper. Försök få up att besvara frågorna på webben. Är up tveksam till webben ska du föreslå en pappersenkät. Till engelsktalande kommer en pappersenkät att skickas ut istället.

Intervjun är delvis uppdelad. Tre frågor ställs enbart till yngre och två enbart till äldre för att up skall få frågor som känns så relevanta som möjligt.

ENDAST DIREKT INTERVJU ÄR TILLÅTEN

Intervjufrågorna ställs direkt efter de vanliga AKU-frågorna. Efter att tilläggsfrågorna ställts ber vi att få skicka ut en enkät/inloggningsuppgifter. **Det är viktigt Intervju får information om att utskick ska ske och om up ev. har ändrat adress så snabbt som möjligt.** I den normala WINDATI-hanteringen är detta inget problem.

Urvalet

Arbetsmiljöundersökningen görs i samband med AKU i oktober, november och december. Enbart sysselsatta 16-74 år ingår i undersökningen. De som varit helt frånvarande tre månader före intervjutillfället skall dock inte delta. Skälet för att utesluta dem är att undersökningen skall visa den aktuella situationen på arbetsplatserna.

Följande preciseras inför selektionen av sysselsatta:

Ingår: Sysselsatta, d.v.s. arbetskraftsstatus

Fråga Hu7=2 (Fast/tillsvidare anställning)

Fråga Hu9=1 (Fast anställning i botten)

Fråga Hu7=1 och Hu9=2 (Tidsbegränsad anställning och ej fast anställning i botten)

Fråga Hu4a=2 (Företagare/fri yrkesutövare)

Fråga Ak5=1 eller Fråga Hu4b=1 (Företaget/jordbruket drivs av hushållsmedlem)

Undantag: Frånvarande minst tre månader före intervjutillfället mäts med AKU-frågorna AT4 och FAT7 – frånvaro **mer än 12 veckor**.

Bristfälliga svenskkunskaper

Personer som inte förstår svenska bra kan ha svårt att svara på arbetsmiljöfrågorna. Enkäten finns översatt till engelska för dem som klarar det bättre. Webbenkäten finns inte på engelska så de som inte förstår svenska, men engelska, får svara på pappersenkäten. Övriga som inte kan svara på svenska eller engelska måste tyvärr utgå. Om tolk används i AKU kan denne användas även här. Var noga med att alltid ange skälet, om tilläggsfrågorna inte ställs. (Här: "bristfälliga svenskkunskaper")

Endast direkta intervjuer

Inga indirekta intervjuer får göras för arbetsmiljöfrågorna. Har en indirekt intervju gjorts i AKU måste up sökas ytterligare en tid för att man om möjligt skall få personlig kontakt med denne. **Den extra sökningen kan pågå fram till avslutningen av AKU december den 25 januari 2016.**

AKU-svaren måste skickas in senast i samband med avslutningen av respektive AKU-månad. Har du innan denna avslutning fått kontakt med up och gjort en direkt intervju så sänder du in AKU-intervju och tillägget "Arbetsmiljön 2015" vid ett och samma tillfälle. Måste du vänta längre än AKU-månadens avslutning med den direkta intervjun skall du använda pappersblankett. **Den skall vara I-centralt tillhanda senast den 29 januari 2016.**

När du använder pappersblankett måste du föra över uppgifter från WINDATI-formuläret till pappersblankett. Det gäller uppgifter från Ubn samt information om up:s yrke, arbetsuppgifter och noteringen om att AKU-intervjun var indirekt.

Om AKU-intervjun alltid har varit indirekt:

1. Överväg ändå om direkt intervju för tillägget är möjlig eftersom det är angeläget att så många som möjligt deltar
2. Är det möjligt med direkt intervju så gör enligt ovan.
3. Är det inte möjligt att få en direkt intervju koda av intervjun som avslutad

Så snart tilläggsintervjun är genomförd skickas intervjublanketten in till I. Intervjublanketten återsändes även om man, trots den förlängda söktiden, inte kunnat få kontakt med up. Sökresultat anges på formulärets första sida.

Introduktionstexter

Det finns två introduktionstexter. Den ena används när frågorna ställs i direkt anslutning till AKU-intervjun. Introduktionen varierar något om AKU-intervjun har gjorts direkt och man har kommit överens med up om att fortsätta med tilläggsintervjun en annan dag.

Den andra texten används när man efter en indirekt AKU-intervju kontaktat up för en direktintervju om arbetsmiljö. Om alla intervjuer i AKU varit indirekta kan ytterligare modifiering av introduktionstexten behöva göras.

Viktigt att skälen för bortfall anges tydligt

Vi behöver få närmare kunskap om vad skälet till bortfall är i varje enskilt fall. En noggrann kodning ger oss bra underlag för att värdera kvalitén i undersökningsresultaten och underlag för att förbättra mätinstrumentet.

Vi har haft stor nytta av koden "ÖVRIGT, BESKRIV" förutsatt att beskrivningen (ända upp till 80 pos!) är tydlig.

Grundläggande är att det framgår om bortfallet uppstår genom att...

1. **UP avböjer**, kan inte delta, anser sig inte ha något att berätta. **BESKRIV DETTA!**

eller

2. **INTERVJUAREN avstår** från att ta upp tilläggsunder-sökningen med up. Skälen kan t.ex. vara en bedömning att det skulle störa relationen till en mycket motvillig up (prioritering av AKU), tidsbrist för att hinna AKU-intervjuerna etc. **BESKRIV DETTA!**

Kommentarer till frågorna

Frågorna till olika åldrar kommer enligt följande disposition i intervjun:

- TU1-TU3 UNGA, 16-29 ÅR
- T1-T20 ALLA, 16-74 ÅR
- TP21-TP22 ÄLDRE, 50-64 ÅR
- T23-T26 ALLA, 16-74 ÅR

FRÅGORNA TU1-TU3 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR UNDER 30 ÅR

- TU1 Hur många jobb har du haft de senaste tre åren? Räkna alla jobb som varat minst två veckor.

Endast jobb som varat *minst två veckor* ska räknas med. **Det nuvarande arbetet ska dock räknas in oavsett längd.** Att ha en överenskommelse med en arbetsgivare att man *kallas vid behov* räknas som *ett* jobb även om det är luckor emellan.

Frågan skall ge oss ett mått på hur fast förankring man har i arbetslivet. Det är vanligt att ungdomar åtminstone till att börja med har flera korta jobb. Även ganska korta jobb räknas därför med.

- TU2 Anser du att du nu har kommit ordentligt in på arbetsmarknaden genom att du har tillräcklig försörjning, tryggt jobb eller möjligheter att skaffa nytt jobb?

Tillräcklig försörjning tolkas med fördel som "tillräcklig inkomst" Frågan innebär att up gör en *bedömning* av om man har "kommit in ordentligt på arbetsmarknaden".

Det handlar om ifall man försörjer sig på arbete och har skäl att känna rimlig trygghet så att man kan räkna med att klara sig framöver. Men även en del som inte har fast jobb (eller ska sluta sitt nuvarande) kan känna att de kommer att kunna ordna ett annat jobb om det behövs. Även dessa kan bedöma att de har kommit in ordentligt på arbetsmarknaden.

Den som inte har kommit in ordentligt har kanske endast ett tidsbegränsat jobb, kanske med otillräcklig lön och har ofta haft återkommande arbetslöshetsperioder.

- TU3 Stämmer dina arbetsuppgifter med din utbildning?

Att utbildningen och arbetsuppgifterna stämmer bra överens kan innebära att man arbetar med sådant man har en särskild utbildning för. Men det är up:s sak att bedöma om t.ex. en grundskoleutbildning passar bra till det jobb man har.

Endast när up själv framhåller att man inte har någon särskild utbildning och därför inte anser sig kunna besvara frågan med ENDAST DELVIS eller NEJ markeras svar 4 (dvs. "Har ingen speciell utbildning").

FRÅGORNA T1-T20 STÄLLS TILL ALLA SYSSELSATTA 16-74 ÅR

Frågorna gäller det huvudsakliga arbetet som angetts i AKU-intervjun.

- T1 Hur lång tid har du arbetat i ditt nuvarande yrke?

Avser yrket och inte arbetsplatsen. Vi är medvetna om att up kan ha svårt att sätta gränser för yrke, om man har haft olika jobb inom närliggande yrken. Låt då up avgöra om det är samma eller olika yrken. För längre period än ett år anges enbart antalet år.

Avsikten med frågan är att ge en ganska grov bild av om man haft nuvarande yrke under kortare eller längre tid. Jämförelser kan sedan göras mellan olika yrken vad gäller hälsa/ohälsa. För detta fordras *inte* någon speciellt hög precision i svaren.

Många människor har naturligtvis *haft avbrott i arbetet i sitt yrke*, t.ex. för arbetslöshet, sjukskrivningar och ledigheter. Detta är dock *i allmänhet inte* tillräckligt skäl för att dra av för denna tid för att ange hur länge man haft yrket. Om up för på tal att man har haft längre avbrott i arbetet i nuvarande yrke skall det behandlas enligt följande.

Up skall *inte* dra av tid för arbetslöshet eller sjukskrivning, ledighet för studier, barnledighet, etc. såvida det inte omfattar sammantaget *minst 2 år*. Arbeta i annat yrke räknas av om det innebär att man lämnat nuvarande yrke för längre period än *2 år*.

- T7 Tror du att det finns skäl att oroa sig för att ditt nuvarande arbete på sikt innebär risker för din hälsa?

En del har antagligen en rätt klar bild av riskerna medan andra inte har reflekterat så mycket. *Vi vill veta hur de bedömer saken, när de tänker efter.* Det är med avsikt vi frågar om man "tror det finns skäl att oroa sig..." om hälsorisken på sikt och inte om man går omkring och är orolig.

Om up inte alls räknar med att fortsätta med sina nuvarande arbetsuppgifter, be up att ändå göra bedömningen av riskerna *om* man skulle fortsätta.

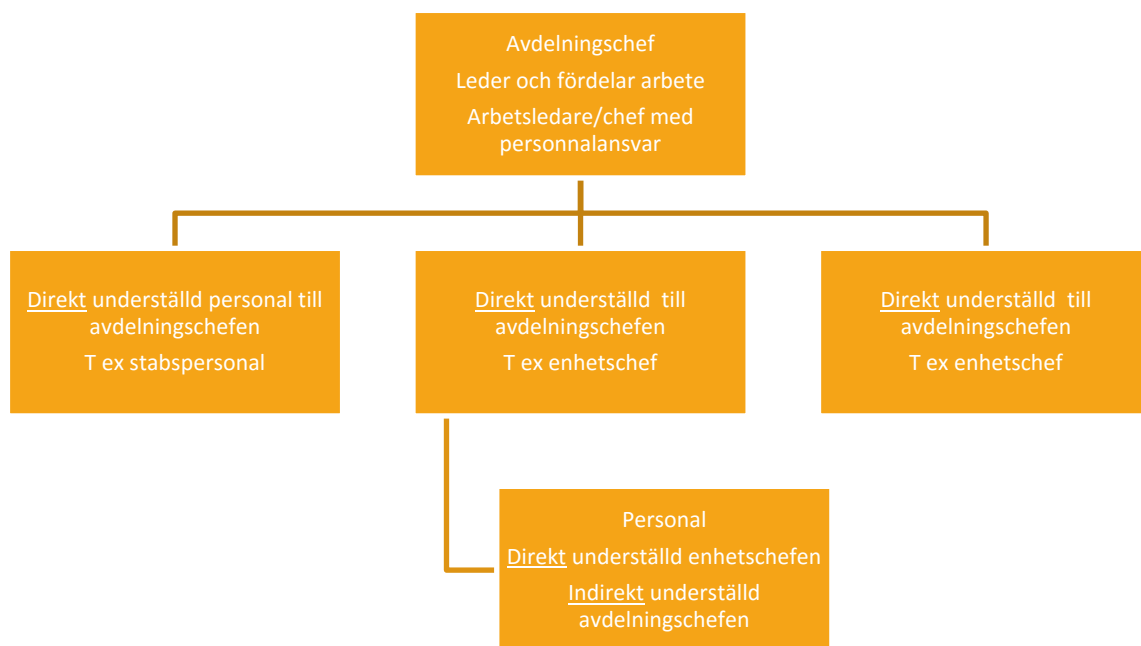
- T8 Hör det till dina arbetsuppgifter att leda och fördela arbetet åt andra anställda?

Frågan ställs till alla, alltså såväl anställda som företagare. Företagare med anställda förväntas i allmänhet svara JA.

Att leda och fördela arbetet innebär här att man har personalansvar. Med personalansvar menas vanligtvis att man har medarbetar- och lönesamtal.

Direkt underställda är de man har personalansvar för. Indirekt underställda är de som har en annan chef eller gruppleddare med personalansvar mellan sig.

- T9 Hur många personer (ungefär) är *direkt eller indirekt* underställda dig?

Den som är arbetsledare "längst ner" i organisationen har endast direkt underställda, d.v.s. personer man är arbetsledare för.

För den som är chef på en högre nivå ska alla underställda räknas.

För t.ex. en avdelningschef på en stor avdelning är de **direkt** underställda bl.a. arbetsledare på lägre nivå. Avdelningschefens **indirekt** underställda är alla de som arbetsledarna har som underställda. I denna fråga räknas de underställda samman. **För avdelningschefen i exemplet blir det helt enkelt lika med alla anställda på avdelningen.**

- T10 Av dessa (lägg in antal från T9); hur många är direkt underställda dig?

Jämför fråga T9. I T10 är vi alltså ute efter endast de **direkt** underställda. Det är de man **personligen är arbetsledare för**.

- T11 Är de flesta av dina samtliga (lägg in antal från T9) underställda kvinnor eller män?

"Underställda" syftar på hela gruppen underställda enligt fråga T9.

- T12 Hur många direkt underställda har din närmaste chef?
Den här frågan syftar på hur många kollegor up har som rapporterar till samma chef. Det kan vara svårt för up att ange, be i så fall om en uppskattning.

Exempel 1: En arbetsledare "på golvet" har 15 direkt underställda.

Exempel 2: En avdelningschef på högre nivå är totalt chef för 200 personer men har direkt arbetsledningsansvar bara för 15 av dem.
I båda exemplen är antalet direkt underställda 15 personer.

Arbetsledaren "på golvet" kommer att ge samma svar på fråga T9 och T10.

En chef "högre upp" har ett lägre antal på T10 än på T9, där även de man har indirekt arbetsledningsansvar för räknas med.

Vi har lagt in en kontroll så att ingen kan ange ett högre antal på T10 än på T9.

- T13 Använder du stationär dator, bärbar dator eller både och i ditt arbete?

Här menas dator som används i arbetet. Bärbara datorer (Lap tops) ska räknas som dator, *dock ej små handhållna datorer, mobiltelefoner, Ipad/läsplatta eller liknande.*

- T15 Hur länge i ett sträck...?

Ett avbrott på några minuter eller mer där du ställer dig upp/utför ett ärende innebär att du inte längre arbetar stillasittande i ett sträck.

- T16 Vilken eller vilka typer av utrustning använder du regelbundet i arbetet med datorn?

OBS - FLERVALSFRÅGA! (Var tidigare enkelsvarsfråga)

Avser utrustning man hanterar med händerna - inte t.ex. skrivare.

Om inte up vet vad någon utrustning innebär, är det sannolikt att hen inte arbetar med någon sådan.

Frågan om typ av utrustning är värdefull för att skilja ut framför allt dem som arbetar mycket med datormus, vilket kan medföra skaderisker. Det finns en rad varianter av utrustning för att använda persondatorn men vi har valt att begränsa frågan till de vanligaste.

- T19 Har du - med anledning av ditt datorarbete - under de senaste tre åren varit på synkontroll som bekostats av arbetsgivaren?

De raka svaren JA och NEJ har kompletterats med ett "NEJ, men har gjort synkontroll på egen bekostnad". Att svaret är en NEJ-variant beror på att arbetsgivaren inte har stått för kostnaden som det står i frågan. Ändå är det av intresse att veta att dessa personer har kontrollerat synen. Det kan t.ex. vara så att man hursomhelst går på regelbundna synkontroller som inte har speciellt med datorarbetet att göra.

Frågan avser främst mäta hur vanligt det är att arbetsgivaren låter anställda som arbetar med datorer få en synkontroll.

Frågan ställs även till *företagare*. Det viktiga i det fallet är om man har gjort en synkontroll eller ej. Svaret "JA" eller "NEJ, men ... på egen bekostnad" blir likvärdigt. (Om kostnaden är privat eller går på företaget är i sammanhanget ointressant.)

- T20 I vilken utsträckning tycker du att de datorprogram du använder i ditt arbete är enkla att använda?

Frågan gäller efter det att up har lärt sig programmet.

FRÅGORNA TP21-TP22 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR MINST 50 ÅR (DVS 50-64 ÅR)

- TP21 Har du, med hänsyn till din ålder, svårt att klara de arbetsuppgifter du har idag?

En del slags arbetsuppgifter är ofta svårare när man blir äldre. För andra arbetsuppgifter kan ålder snarare vara en fördel. I det fallet skall man naturligtvis svara "Nej" fast man snarare kan tycka att frågan inte passar in. Om man *endast* av annat än åldersrelaterade skäl anser att arbetsuppgifterna är dåligt anpassade till ens förutsättningar skall svaret vara "Nej".

- TP22 Bedömer du att du kommer att *kunna arbeta* fram till den ordinarie pensionsåldern i ditt yrke?

Frågan handlar inte om hur man *kommer att göra* utan just om man bedömer att man *kan/skulle kunna* jobba till ordinarie pensionsålder med hänsyn till hälsa eller trötthet. För dem som har lång tid kvar och ännu inte har några svårigheter kan frågan kännas spekulativ. Försök ändå få dem att göra en bedömning.

FRÅGORNA T23-T26 STÄLLS TILL ALLA

- T23-T26 Dessa frågor styr utsändningen av enkäten
Arbetsmiljöundersökningen omfattar ytterligare frågor som besvaras efter avslutad intervju (inom två-tre veckor). Fråga T23-T26 ställs för att ta reda på dels om up är villig att besvara ytterligare frågor via en enkät, dels om up vill besvara frågorna på webben eller vill ha en pappersenkät hemskickad till sig. Försök få up att besvara frågorna på webben. Men är up tveksam ska du föreslå en pappersenkät.

Det är tekniskt möjligt att besvara via webben med smarta telefoner men rekommenderas inte. Om up frågar och har en smart telefon som enda alternativ så föreslå en pappersenkät.

Det är också viktigt att kontrollera vilken adress pappersenkäten/inloggnings-uppgifterna skall sändas till. Skall det vara den adress som finns angiven i ubn? Skall någon del av adressen ändras eller skall vi sända postenkäten/inloggningsuppgifterna till någon ny adress?

Om du inte har fått pappersenkäten Arbetsmiljön 2015 som hör till denna undersökning så hör av dig till Anna Malmborg eller Ingrid Persson på BV/DEM-S eller till din arbetsledare så skickar vi ett exemplar av pappersenkäten i pdf-format.

Ett mindre antal up avböjer att få enkäten. Försök med samma motiveringar som används vid starten av intervjun att understryka hur viktigt det är att just de deltar. Det vill säga att det är viktigt för att statistiken som produceras skall bli användbar och rättvisande. Om de syftar på att de t.ex. har tillfälligt jobb, är stressade företagare o.s.v. betona hur viktigt det är att

inte minst de erfarenheterna blir belysta. Deltagandet bidrar till att ge Sverige en bra arbetsmiljöstatistik!

Läs gärna debattartikeln om att det är viktigt att svara på undersökningar som bidrar till Sveriges officiella statistik. Finns här:

<http://www.svd.se/statistikprofessor-svara-pa-undersokningar>

För dem som inte skall ha enkät markeras antingen Vägran eller Annat.

Observera att BÅDE vägran och annat skall beskrivas med fri text på samma sätt som noteringar görs när någon av "ANDRA SKÄL" inte ställer upp på tilläggsfrågorna till AKU.

Du behöver inte fråga varför up vägrar men om vid spontana svar om skälet skriv in det i textfältet.

Var tydlig. Det finns 80 positioner! Vi kommer att ha stor nytta av dessa noteringar för att bättre förstå varför en del som besvarat tilläggsfrågorna inte vill ha enkäten.

Lycka till i arbetet

Om något är oklart eller ett problem uppstår under intervjun kontakta oss gärna:

Anna Malmberg (08-506 949 41) e-post: anna.malmberg@scb.se

Ingrid Persson (08-506 946 66) e-post: ingrid.persson@scb.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

SCB

Arbetsmiljön 2015

Du har nyligen deltagit i Statistiska centralbyråns (SCB) Arbetskraftsundersökning. En intervjuare från SCB ringde till dig och du svarade på frågor om ditt arbete. Här kommer nu enkäten med frågor om din arbetsmiljö som SCB:s intervjuare talade om vid intervjun.

SCB utför Arbetsmiljöundersökningen på uppdrag av Arbetsmiljöverket. Undersökningens syfte är att ge en bild av arbetsmiljön i Sverige. Resultaten från undersökningen är viktiga för att kunna se vilka behov av arbetsmiljöåtgärder som finns. Resultaten är också en del av Sveriges officiella statistik. En rapport från undersökningen Arbetsmiljön 2015 publiceras på Arbetsmiljöverkets webbplats (www.av.se) i juni 2016.

På nästa sida finns mer information om undersökningen.

Dina svar är viktiga

Dina svar bidrar till kunskapen om arbetsmiljön i dagens Sverige. För att få en så rättvisande bild som möjligt är det viktigt att du svarar på enkäten – det spelar ingen roll hur lång tid du arbetat, om du är ung eller gammal, anställd eller företagare. Alla svar är betydelsefulla, oavsett om du tycker att din arbetsmiljö är bra eller dålig.

Det är frivilligt att delta i undersökningen, men din medverkan är viktig. Den bidrar till att resultaten blir mer tillförlitliga. Dina svar kan inte ersättas med någon annans.

Du gör så här

Svara på enkäten och skicka in den i det portofria svarskuvertet. Har du fler än ett jobb ber vi dig svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

Vi ber dig besvara frågorna så snart som möjligt.

Tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Dennis Webstedt
Utredare Projektledare
Arbetsmiljöverket

Anna Malmberg
Undersökningsledare
SCB

Mer information finns på nästa sida

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter

Statistiska centralbyrån

Telefon: 019-176930, e-post: enkat@scb.se

Postadress: SCB 701 89 Örebro

www.scb.se

AM16501_BO_2015_AM_161108

Frågor om undersökningens innehåll

Dennis Webstedt

Telefon: 010-7309314, e-post: dennis.webstedt@av.se

Arbetsmiljöverket, 112 79 STOCKHOLM

www.av.se

Så används de lämnade uppgifterna

Undersökningen ger en bild av arbetsmiljön i Sverige och utgör ett underlag för att bedöma behovet av olika arbetsmiljöåtgärder.

Dina svar i enkäten kommer att kompletteras med dina tidigare lämnade svar i Arbetskraftsundersökningen och med uppgifter om inkomst och utbildning.

Efter avslutad bearbetning hos SCB överlämnas en avidentifierad fil till Arbetsmiljöverket för fortsatt bearbetning och analys. Arbetsmiljöverket omfattas av statistiksekretess (se nedan). Förutom vid SCB och Arbetsmiljöverket kan uppgifterna som hör till undersökningen komma att användas av forskare och andra som tar fram statistik. Utlämnande av data från undersökningen sker restriktivt och efter särskild prövning. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas också av statistiksekretess (se nedan).

De lämnade uppgifterna skyddas

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Alla på SCB som arbetar med undersökningen omfattas av reglerna om sekretess och tystnadsplikt. Samma sekretesskydd gäller hos Arbetsmiljöverket.

Regler för personuppgiftsbehandling finns även i personuppgiftslagen (1998:204) samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Information om personuppgifter

Numret högst upp på enkäten och ovanför brevvets första rubrik är bl.a. till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför i denna undersökning.

Du har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. En ansökan om registerutdrag måste vara skriftlig och undertecknad av den person som utdraget gäller. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot personuppgiftslagen har du rätt att begära att få personuppgifterna korrigerade, blockerade eller raderade.

Hjälp oss att underlätta bearbetningen av dina svar

Enkäten läses maskinellt. När du besvarar enkäten ber vi dig därför att:

- Använda kulspeppenna med svart eller blå färg
- Skriva tydliga siffror, så här:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
- Skriva STORA bokstäver, så här:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
- Markera dina svar med kryss, så här: ☒
- Om du svarat fel täck hela rutan med det felaktiga krysset, så här: ☐

Statistiska centralbyrån (SCB) är en statlig myndighet med uppgift att framställa och sprida statistik till bland andra beslutsfattare, forskare och allmänheten. All officiell statistik finns på www.scb.se.

facebook.com/statisticssweden

@SCB_nyheter

Svara på följande frågor genom att sätta ett kryss i det alternativ som stämmer bäst för din del. Sätt krysset mitt i rutan. Behöver du ändra fyll hela den felaktiga rutan och kryssa en ny ruta.

Allmänna frågor om ditt arbete				
1.	Har du i allmänhet möjlighet att inom vissa gränser bestämma dina arbetstider? ☐ Ja, har flextid (börjar och slutar inte på exakta klockslag men inom vissa fastställda tider) ☐ Ja, har på annat sätt relativt fria arbetstider ☐ Nej, kan i allmänhet inte påverka arbetstiden			
2.	Har du delade turer, dvs. schemalagda arbetspass med en obetald paus på flera timmar mitt på dagen? ☐ Ja ☐ Nej			
3.	Hur stor del av din <i>ordinarie arbetstid</i> arbetar du vanligtvis i hemmet? ☐ Hela eller i stort sett hela arbetstiden ☐ 3-4 dagar per vecka ☐ 1-2 dagar per vecka ☐ Några timmar per vecka ☐ Arbetar inte hemma			
4.	Hur lätt eller svårt skulle det vara för dig att utan att behöva flytta (byta bostad) få ett annat likvärdigt arbete? ☐ Mycket lätt ☐ Ganska lätt ☐ Ganska svårt ☐ Mycket svårt ☐ Vet inte			
5.	Förekommer det någon av följande risker eller hot för dig i ditt arbete?			
	Ja	Nej	Är egen företagare	
a)	Risk för att du mot din vilja förflyttas till annat arbete	☐	☐	☐
b)	Hot om uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid	☐	☐	☐
6.	Upplever du att andra arbetsuppgifter tar för mycket tid från det du huvudsakligen är anställd för att göra inom ditt yrke? ☐ Ja, i hög grad ☐ Ja, i viss mån ☐ Nej ☐ Vet inte			

7. Är din närmaste chef man eller kvinna?										
☐ Man ☐ Kvinna ☐ Har ingen chef										
8. Vi antar att din arbetsförmåga, då den var som bäst, värderas med 10 poäng. Vilket poängtal skulle du ge din nuvarande arbetsförmåga? (Kryssa i lämplig siffra, 0 betyder att du inte alls kan arbeta, 10 betyder att du arbetar som allra bäst just nu.)										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kan inte alls arbeta										Min arbetsförmåga är som bäst
Stress, krav, inflytande och sociala relationer										
		Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls			
9.	Har du möjlighet att själv bestämma din arbetstakt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐			
10.	Har du så stressigt att du inte hinner prata om eller ens tänka på något annat än arbetet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐			
11.	Kan du ta korta pauser i stort sett när som helst?	☐	☐	☐	☐	☐	☐			
12.	Kräver arbetet hela din uppmärksamhet och koncentration?	☐	☐	☐	☐	☐	☐			
					Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig		
13.	Om dina arbetsuppgifter känns svåra, har du då möjlighet att få råd eller hjälp?				☐	☐	☐	☐		
14.	Har du möjlighet att få stöd och uppmuntran från chefer, när arbetet känns besvärligt?				☐	☐	☐	☐		
15.	Har du möjlighet att få stöd och uppmuntran från arbetskamrater, när arbetet känns besvärligt?				☐	☐	☐	☐		
16.	Om du anser att du har för mycket att göra, kan du då få besked från din chef/arbetsledare om vad som ska göras i första hand?				☐	☐	☐	☐		
						Ja	Ja, delvis	Nej		
17.	Är det tydligt vad din arbetsgivare förväntar sig att du ska uppnå i ditt arbete?				☐	☐	☐	☐		
18.	Förväntar sig din arbetsgivare att du ska vara anträffbar per telefon på din fritid?				☐	☐	☐	☐		
19.	Förväntar sig din arbetsgivare att du ska läsa jobbrelaterad e-post på din fritid?				☐	☐	☐	☐		

	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/ sällan de sista 3 månaderna
20. Har du så mycket att göra att du blir tvungen att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem?	☐	☐	☐	☐	☐
21. Händer det att din <i>chef</i> visar uppskattning för något du gjort?	☐	☐	☐	☐	☐
22. Händer det att <i>andra personer</i> visar uppskattning för något du gjort (t ex arbetskamrater, patienter, kunder, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐
23. Händer det att du genom arbetet kommer i nära kontakt med svårt sjuka eller människor med allvarliga problem?	☐	☐	☐	☐	☐

	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Några gånger de sista 3 månaderna	Någon gång de sista 12 månaderna	Inte alls de sista 12 månaderna
Är du indragen i någon form av konflikt eller bråk på din arbetsplats med...							
24. ...chefer?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25. ...arbetskamrater?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26. ...andra personer (t ex patienter, kunder, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27. Är du utsatt för våld eller hot om våld i ditt arbete?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28. Är du utsatt för personlig förföljelse genom elaka ord och handlingar från <i>chefer</i> eller <i>arbetskamrater</i> ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Med sexuella trakasserier menas i följande två frågor ovälkomna närmanden eller kränkande anspelningar kring sådant man allmänt förknippar med sex.

	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Några gånger de sista 3 månaderna	Någon gång de sista 12 månaderna	Inte alls de sista 12 månaderna
Är du utsatt för sexuella trakasserier på din arbetsplats från...							
29. ...chefer eller <i>arbetskamrater</i> ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30. ... <i>andra personer</i> (t ex kunder, patienter, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. Upplever du att du på din arbetsplats är utsatt för diskriminering på grund av ...						
	Ja	Nej				
a) ...kön?	☐	☐				
b) ...könsidentitet eller könsuttryck?	☐	☐				
c) ...etnisk tillhörighet?	☐	☐				
d) ...religion eller annan trosuppfattning?	☐	☐				
e) ...funktionsnedsättning?	☐	☐				
f) ...sexuell läggning?	☐	☐				
g) ...ålder?	☐	☐				

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
32. Har du i arbetet något att göra med personer som inte är anställda på arbetsplatsen (t.ex. patienter, kunder, klienter, passagerare, elever etc.)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33. Kräver arbetet att du enbart upprepar samma arbetsmoment, många gånger i timmen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34. Går en del av arbetstiden åt till att förstå eller lösa krävande problem?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Nej inte alls
35. Kan du själv bestämma när olika arbetsuppgifter ska göras (t ex genom att välja att jobba lite fortare vissa dagar och ta det lite lugnare andra dagar)?	☐	☐	☐	☐
36. Händer det att du är med och beslutar om upplägget av ditt arbete (t ex vad som ska göras, hur det ska göras eller vilka som ska arbeta tillsammans med dig)?	☐	☐	☐	☐

Din situation under de tre senaste månaderna					
	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/ sällan de sista 3 måna- derna
Har du under de senaste tre månaderna efter arbetet haft ont i...					
37. ...övre delen av ryggen eller nacken?	☐	☐	☐	☐	☐
38. ...nedre delen av ryggen?	☐	☐	☐	☐	☐
39. ...axlar eller armar?	☐	☐	☐	☐	☐
40. ...handleder eller händer?	☐	☐	☐	☐	☐
41. ...höfter, ben, knän eller fötter?	☐	☐	☐	☐	☐

	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
42. Händer det att du, när du kommer hem ifrån arbetet är uttröttad i kroppen?	☐	☐	☐	☐	☐
43. Händer det att du inte kan koppla av tankarna från arbetet när du är ledig?	☐	☐	☐	☐	☐
Har du under de senaste tre månaderna...					
44. ...varit trött och håglös?	☐	☐	☐	☐	☐
45. ...haft huvudvärk?	☐	☐	☐	☐	☐
46. ...haft kliande eller på annat sätt irriterade ögon?	☐	☐	☐	☐	☐
47. ...haft svårt att sova?	☐	☐	☐	☐	☐
	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
48. Händer det att du känner olust när du går till arbetet?	☐	☐	☐	☐	☐
49. Händer det att du känner dig illa till mods och misströstar, som följd av svårigheter som du ställs inför på jobbet?	☐	☐	☐	☐	☐
50. Händer det att du efter arbetsdagens slut känner dig otillräcklig med din arbetsinsats?	☐	☐	☐	☐	☐
51. Händer det att du efter arbetet är för trött för eller saknar tid för familjen, vänner eller fritidsaktiviteter?	☐	☐	☐	☐	☐
52. Arbetar du ensam och riskerar att hamna i otrygga eller hotfulla situationer?	☐	☐	☐	☐	☐
53. Händer det att du i ditt arbete böjer eller vrider dig på samma sätt många gånger i timmen flera timmar samma dag?	☐	☐	☐	☐	☐
54. Måste du flera gånger om dagen lyfta minst 15 kg åt gången?	☐	☐	☐	☐	☐

Arbetsställningar och arbetsrörelser

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
55. Innebär ditt arbete att du arbetar rent kroppsligt, dvs. du tar i mer med kroppen än man gör när man går och står och rör sig på vanligt sätt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
56. Tar du i så mycket att du andas snabbare?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
57. Arbetar du framåtböjd, utan att stödja dig med händerna eller armarna?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
58. Arbetar du i vriden ställning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
59. Arbetar du med händerna upplyfta i höjd med axlarna eller högre?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
60. Arbetar du i sittande ställning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

61. Hur länge brukar du som längst sitta *i ett sträck* under en vanlig arbetsdag?

- ☐ Mer än två timmar
☐ Mellan 1 och 2 timmar
☐ Högst en timme

62. Använder du bil i ditt arbete?

Avser inte resan mellan bostaden och arbetet.

- ☐ Ja, men inte som yrkesförare
☐ Ja, som yrkesförare (lastbil, taxi, utryckningsfordon etc.)
☐ Nej

OM JA

63. Hur stor del av din arbetstid befinner du dig i bilen?

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden
	☐	☐	☐	☐	☐

Övriga frågor om fysisk arbetsmiljö

64. Arbetar du under åtminstone en fjärdedel av arbetstiden med någon av följande maskiner eller utrustningar?

	Ja	Nej
a) Handhållna maskiner/apparater eller maskiner som man kan dra med sig	☐	☐
b) Rörliga maskiner som man t.ex. sitter i och kör dock inte buss eller bil	☐	☐
c) Stationära maskiner eller processsystem för t.ex. tillverkning, bearbetning, transport eller förpackning	☐	☐

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Ingen tid alls
65. Hur stor del av din arbetstid arbetar du i kontorsmiljö?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					Gå till fråga 70	Gå till fråga 70
66. Vilken typ av arbetsplats har du när du arbetar i kontorsmiljö? Markera endast ett svar						
☐ Eget rum						
☐ Eget skrivbord i rum för 2-3 personer						
☐ Eget skrivbord i rum för 4-9 personer						
☐ Eget skrivbord i rum för 10-24 personer						
☐ Eget skrivbord i rum för minst 25 personer						
☐ Lånar annans skrivbord som är ledigt						
☐ Får välja mellan icke personbundna skrivbord/arbetsplatser						
☐ Annan typ av arbetsplats						
67. Har du på kontoret tillgång till rum för ostört arbete, telefonsamtal, mindre spontana möten etc.?						
☐ Ja, i tillräcklig utsträckning						
☐ Ja, men i otillräcklig utsträckning						
☐ Nej, inte alls						
68. Har du på kontoret ett höj- och sänkbart skrivbord som gör det enkelt att växla mellan sittande och stående arbetsställning?						
☐ Ja						
☐ Nej						
☐ Det beror på vilken arbetsplats jag har						
69. Anser du att rummet/lokalen där du arbetar ger dig möjlighet att göra ett bra arbete?						
☐ I hög grad						
☐ Ganska mycket						
☐ I någon mån						
☐ Inte alls						
Utsätts du för något av detta i ditt arbete?	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
70. Buller, som är så högt att man inte kan samtala i normal samtalston.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
71. Vibrationer, som får <i>hela kroppen att skaka och vibrera</i> (från t.ex. traktor, truck eller andra arbetsmaskiner).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
72. Vibrationer, från handhållna maskiner eller verktyg.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
73. Kyla (utomhusarbete vintertid, arbete i nedkylda rum eller liknande).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
74. Dålig belysning (för svag/bländande).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
75. Olja eller skärvätskor (som kommer i kontakt med huden).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Utsätts du för något av detta i ditt arbete?	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
76.	Kontakt med sura eller basiska (frätande) kemikalier.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
77.	Rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel (som kommer i kontakt med huden).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
78.	Vatten som flera gånger i timmen kommer i direkt kontakt med huden (även vid tvättning)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
79.	Mänskliga utsöndringar såsom saliv, blod, urin, avföring eller kräkningar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Är det något av nedanstående som du kan se i luften eller känna lukten av på din arbetsplats?	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
80.	Damm från metaller, sten, kvarts, cement, asbest, mineralull eller liknande.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
81.	Damm från textil, trä, mjöl, djur eller växter.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
82.	Kemikalier (gaser, ångor, lösningsmedel, bekämpningsmedel eller plastkemikalier).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
83.	Tobaksrök från andras rökning (passiv rökning).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Utbildning och lärande							
		Varje dag	Ett par dagar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dagar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna	
84.	Ger arbetet dig möjlighet att lära dig något nytt och utvecklas i yrket?	☐	☐	☐	☐	☐	
85.	Har du under de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid? ☐ Ja, mindre än 2 dagar ☐ Ja, 2-4 dagar ☐ Ja, 5-9 dagar ☐ Ja, 10 dagar eller mer ☐ Nej						
86.	Hur stämmer kraven i ditt arbete med dina kunskaper och färdigheter? ☐ Kraven är mycket högre än mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven är något högre än mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven motsvarar mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven är något lägre än mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven är mycket lägre än mina kunskaper och färdigheter						

87.	Krävs det någon lärotid eller introduktionsutbildning på arbetsplatsen innan man klarar ditt jobb?						
	☐ Nej ☐ Endast några dagar ☐ Några veckor ☐ Några månader ☐ 1/2 år ☐ 1 år eller mer						
"Högt eller lågt i tak" på arbetet							
88.	Drar du dig för att på arbetsplatsen framföra kritiska synpunkter på dina arbetsförhållanden?	Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig		
		☐	☐	☐	☐		
Arbetsmiljöarbete							
89.	Är det klart och tydligt vem som har ansvar för arbetsmiljöarbetet på din arbetsplats?						
	☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet inte						
Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär bland annat att: • Arbetsgivaren regelbundet undersöker arbetsförhållandena och bedömer riskerna för ohälsa eller olycksfall i arbetet. • Arbetsgivaren omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomför de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.							
90.	Pågår ett sådant systematiskt arbete med arbetsmiljön på din arbetsplats?						
	☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet inte						
91.	Åtgärdas arbetsmiljöbrister på din arbetsplats så snart du anser man kan begära?	Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig	Inte aktuellt. Det finns inga arbetsmiljöbrister	Vet inte
		☐	☐	☐	☐	☐	☐
92.	Har du något uppdrag eller någon uppgift i arbetsmiljöarbetet på din arbetsplats?						
	☐ Ja, som skyddsombud ☐ Ja, som ledamot i arbetsmiljökommitté ☐ Ja, som chef ☐ Nej → Gå till fråga 97.						

Frågor om systematiskt arbetsmiljöarbete riktade till chef, skyddsombud eller ledamot i arbetsmiljökommitté

93. Har ditt företag, din förvaltning eller motsvarande undersökt arbetsmiljön och bedömt vilka risker för ohälsa och olycksfall det finns på din arbetsplats?

- ☐ Ja
☐ Arbete pågår
☐ Nej
☐ Vet inte
- } Skyddsombud: Gå till fråga 96.
 } Övriga: Gå till fråga 97.

94. Har de risker som noterades vid undersökningen av arbetsmiljön enligt fråga 93 ovan åtgärdats?

- ☐ Ja
☐ Arbete pågår
☐ Nej
☐ Vet inte
☐ Fann inga risker som krävde åtgärd

95. Om en eller flera risker inte har åtgärdats direkt, finns då en handlingsplan där det framgår när åtgärder ska vara vidtagna och vem som har ansvar för det?

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Vet inte
☐ Inga risker återstod att åtgärda

Fråga om systematiskt arbetsmiljöarbete enbart riktad till skyddsombud

	Mycket	Ganska mycket	Ganska litet	Litet eller inte alls	Det pågår inget sådant arbete
96. Deltar du som skyddsombud i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) på din arbetsplats?	☐	☐	☐	☐	☐

Företagshälsovård

97. Har du tillgång till företagshälsovård genom ditt arbete?

- ☐ Ja
☐ Nej → Gå till fråga 102
☐ Vet inte → Gå till fråga 102

98. Har någon från företagshälsovården under de senaste 12 månaderna varit på din arbetsplats? Exempelvis för att göra en bedömning av eventuella risker på arbetsplatsen och om nödvändigt föreslå åtgärder.

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Vet inte

99. Har företagshälsovården på annat sätt gjort en bedömning av din arbetssituation?
Exempelvis i samband med att du besökt företagshälsovården eller i samband med telefonkontakt.

- ☐ Ja
☐ Nej

100. Uppfattar du att företagshälsovården har en roll i arbetet med att förbättra arbetsmiljön på din arbetsplats?

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Vet inte

101. Om du ska kontakta företagshälsovården, behöver du först godkännande av din chef?

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Vet inte

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas här att man kan ha en kognitiv funktionsnedsättning som t.ex. svårt att koncentrera sig, komma ihåg, läsa, skriva eller uttrycka sig. Det kan också handla om nedsatt syn, nedsatt hörsel, nedsatt rörelseförmåga, överkänslighet, psykisk funktionsnedsättning/ohälsa, trötthet, smärta eller något liknande.

102. Med den här definitionen, har du en funktionsnedsättning?

- ☐ Ja
☐ Nej → Gå till fråga 106

103. Bedömer du att din funktionsnedsättning medför att din arbetsförmåga är nedsatt?

- ☐ Ja
☐ Nej → Gå till fråga 106

104. Känner din arbetsgivare till att du har en funktionsnedsättning?

- ☐ Ja
☐ Nej → Gå till fråga 106

105. Tycker du att arbetsgivaren har gjort vad som är möjligt för att underlätta för dig i ditt arbete?

- ☐ Ja, i hög grad
☐ Ja, i viss mån
☐ Nej, inte alls

Tid för återhämtning

	Ja, definitivt till- räckligt	Ja, i stort sett till- räckligt	Nej, något otill- räckligt	Nej, klart otill- räckligt	Nej, långt ifrån till- räckligt
106. Anser du att du får tillräckligt med sömn?	☐	☐	☐	☐	☐
107. Utöver sömnen, tycker du att du får tillräckligt med vila/avkoppling mellan arbetsdagar?	☐	☐	☐	☐	☐

Arbete och sjukdom

108. Hur många gånger under de senaste 12 månaderna har det hänt att du arbetat trots att du med tanke på ditt hälsotillstånd egentligen borde ha låtit bli?

- ☐ Aldrig → Gå till fråga 110
- ☐ En gång
- ☐ Två till tre gånger
- ☐ Fyra gånger eller mer

109. Av vilken eller vilka anledningar har du arbetat trots att du var sjuk? Markera ett eller flera alternativ

- ☐ Ingen annan kan göra jobbet
- ☐ Jag har inte råd att vara sjukskriven
- ☐ Jag tycker om mitt arbete
- ☐ Jag vill inte bli ansedd som lat eller improduktiv
- ☐ Jag vill inte belasta min arbetskamrater
- ☐ Jag är rädd för att förlora arbetet
- ☐ Det är bra för hälsan att arbeta
- ☐ Jag vill uppehålla kontakten med arbetskamraterna
- ☐ Jag har satt en stolthet i att inte vara sjukskriven
- ☐ Andra anledningar

Att byta arbetsuppgifter av hälsoskäl

Följande frågor handlar om du under de senaste 12 månaderna av *hälsoskäl* har ändrat din arbets-situation eller har övervägt (allvarligt funderat på) att göra det. Andra skäl att ändra sina arbetsuppgifter ingår alltså inte. (Svara då "Nej".) Besvara varje fråga.

Har du av <i>hälsoskäl</i> under det senaste året övervägt att...	Ja, jag har övervägt det	Ja, och jag har också gjort den förändringen	Nej
110. ...byta arbetsuppgifter?	☐	☐	☐
111. ...förändra nuvarande arbetsuppgifter?	☐	☐	☐
112. ...byta arbetsgivare eller bli egen företagare?	☐	☐	☐
113. ...minska arbetstiden?	☐	☐	☐

Om du gjort någon förändring enligt ovan, om inte gå till fråga 115.

114. Har förändringen medfört någon förbättring i din arbetsmiljö av de förhållanden som påverkade din hälsa negativt?

- ☐ Ja, mycket
☐ Ja, något
☐ Nej
☐ Vet inte

Dina upplevelser av ditt arbete

Hur upplever du ditt arbete?

Beskriv hur det vanligen är för dig genom att sätta ett kryss på varje rad. Ju längre till vänster du sätter ditt kryss, desto mer stämmer det som står till vänster. Ju längre till höger du sätter ditt kryss, desto mer stämmer det som står till höger. Näst längst ut innebär alltså att du bara delvis håller med.

			Varken Eller			
	1	2	3	4	5	
115. Alldeles för mycket att göra	☐	☐	☐	☐	☐	Alldeles för lite att göra
116. För svåra arbetsuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐	För enkla arbetsuppgifter
117. För litet inflytande	☐	☐	☐	☐	☐	För stort inflytande
118. För lite kontakt med andra	☐	☐	☐	☐	☐	För mycket kontakt med andra
119. Psykiskt påfrestande arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Psykiskt lätt arbete
120. Enformigt arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Omväxlande arbete
121. Bundet och ofritt	☐	☐	☐	☐	☐	Obundet och fritt
122. Mycket missnöjd med mina arbetstider	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket nöjd med mina arbetstider
123. Mycket meningslöst arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket meningsfullt arbete
124. Fysiskt påfrestande arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Fysiskt lätt arbete
125. Påfrestande arbetsställningar	☐	☐	☐	☐	☐	Bekväma arbetsställningar
126. Jag är i det stora hela missnöjd med mitt arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Jag är i det stora hela nöjd med mitt arbete

Tack för din medverkan!

Tryckt hos ett klimatneutralt företag Edita Bobergs AB

Bilaga 5: Tack- och påminnelsebrev (ToP)

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Arbetsmiljön 2015

Alla svar är lika viktiga

För ett par veckor sedan fick du en enkät med rubriken "Arbetsmiljön 2015" från Statistiska centralbyrån och Arbetsmiljöverket. Vi vill påminna dig om att svara på frågorna.

För att resultatet av undersökningen ska bli tillförlitligt är det viktigt att så många som möjligt svarar. Det är frivilligt att delta, men vi hoppas att du vill ta dig tid att delta och besvara frågorna så snart som möjligt.

Du gör så här

Svara på enkäten och skicka in den i det portofria svarskuvertet. Har du fler än ett jobb ber vi dig svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

Har du svarat på undersökningen under de senaste dagarna ber vi dig bortse från detta brev.

Tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Dennis Webstedt
Utredare Projektledare
Arbetsmiljöverket

Anna Malmberg
Undersökningsledare
SCB

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter

Statistiska Centralbyrån

Telefon: 019-176930, e-post: enkat@scb.se

Postadress: SCB 701 89 Örebro

www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll

Dennis Webstedt

Telefon: 010-7309314, e-post: dennis.webstedt@av.se

Arbetsmiljöverket, 112 79 STOCKHOLM

www.av.se

Bilaga 6: Påminnelse 1

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

ARBETSMILJÖ
VERKET

Arbetsmiljön 2015

Alla svar är lika viktiga

För ett par veckor sedan fick du en enkät med rubriken "Arbetsmiljön 2015" från Statistiska centralbyrån och Arbetsmiljöverket. Vi vill påminna dig om att svara på frågorna.

För att resultatet av undersökningen ska bli tillförlitligt är det viktigt att så många som möjligt svarar. Det är frivilligt att delta, men vi hoppas att du vill ta dig tid att delta och besvara frågorna så snart som möjligt.

Du gör så här

Svara på enkäten och skicka in den i det portofria svarskuvertet. Har du fler än ett jobb ber vi dig svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

Har du svarat på undersökningen under de senaste dagarna ber vi dig bortse från detta brev.

Tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Dennis Webstedt
Utredare Projektledare
Arbetsmiljöverket

Anna Malmberg
Undersökningsledare
SCB

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter
Statistiska Centralbyrån
Telefon: 019-178930, e-post: enkat@scb.se
Postadress: SCB 701 89 Örebro
www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll
Dennis Webstedt
Telefon: 010-7309314, e-post: dennis.webstedt@av.se
Arbetsmiljöverket, 112 79 STOCKHOLM
www.av.se

Bilaga 7: Påminnelse 2

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

ARBETSMILJÖ
VERKET

Arbetsmiljön 2015

Alla svar är lika viktiga

För ett par veckor sedan fick du en enkät med rubriken "Arbetsmiljön 2015" från Statistiska centralbyrån och Arbetsmiljöverket. Vi vill påminna dig om att svara på frågorna.

För att resultatet av undersökningen ska bli tillförlitligt är det viktigt att så många som möjligt svarar. Det är frivilligt att delta, men vi hoppas att du vill ta dig tid att delta och besvara frågorna så snart som möjligt.

Du gör så här

Svara på enkäten och skicka in den i det portofria svarskuvertet. Har du fler än ett jobb ber vi dig svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

Har du svarat på undersökningen under de senaste dagarna ber vi dig bortse från detta brev.

Tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Dennis Webstedt
Utredare Projektledare
Arbetsmiljöverket

Anna Malmberg
Undersökningsledare
SCB

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter
Statistiska Centralbyrån
Telefon: 019-178930, e-post: enkat@scb.se
Postadress: SCB 701 89 Örebro
www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll
Dennis Webstedt
Telefon: 010-7308314, e-post: dennis.webstedt@av.se
Arbetsmiljöverket, 112 79 STOCKHOLM
www.av.se